

zák. Žalovaný po 31. srpnu nevyzval žalobce k dodání pokladny a ne-prohlásil, že odstupuje od smlouvy pro nevčasné plnění (čl. 356 obch. zák.), a mohl proto dovolatel plniti nebo k plnění projevit ochotu případně také teprve za sporu. K oprávněnosti nároku žalobního postačilo, byla-li splněna podmínka platnosti smlouvy, řádné dodání věci podle úmluvy, do doby vydání rozsudku v první stolici (§ 406 c. ř. s., rozh. čís. 10327 sb. n. s. a v něm uvedená další). Je proto pro posouzení věci důležité zjistiti, zda a kdy dovolatel plnil žalovanému podle zjištěného ujednání a zda žalovaný odepřel toto plnění přijati, neboť v případě kladném ocitl by se žalovaný tímto okamžikem v prodlení s přijetím pokladny, a dovolatel jako prodávatel může se domáhati zaplacení kupní ceny, když byl reálně projeviti ochotu plniti (§ 1052 obč. zák.), a včasnost jeho plnění nutno počítati tímto okamžikem, poněvadž toto tvrzené plnění již nebylo dobírkou, nýbrž bylo plnění řádné podle smlouvy, a mělo se státi dříve, než byl vydán rozsudek v první stolici. V tom směru je třeba dalších přesných skutkových zjištění nižších soudů.

Čís. 14307.

Úrazový nárok může býti již před přisouzením útrat předmětem právních jednání.

Jak se zřizuje smluvní zástavní právo na pohledávce.

Poddlužník nemůže se zastavenou pohledávkou kompenzovati pohledávku, která mu vznikla proti jeho věřiteli teprve po zastavení pohledávky jeho věřitele třetí osobě.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1935, Rv II 31/35.)

Žalované byla povolena usnesením krajského soudu v N. J. ze dne 31. března 1933 exekuce k vydobytí její útratové pohledávky proti žalobci 2.211 Kč ze sporu Ck 345/30, který vedla se žalobcem u krajského soudu v N. J. Spor ten byl skončen rozhodnutím nejvyššího soudu dne 10. února 1933, doručeného stranám dne 11. března 1933. Ještě před jeho skončením postoupila žalovaná útratovou pohledávku svému právnímu zástupci do zástavy a oznámila to žalobci. Rozsudkem krajského soudu v N. J. ze dne 27. června 1931 Ck 251/30 byla žalovaná uznána povinnou zaplatiti žalobci na útratách sporu 2.453 Kč. Žalobce, namítaje, že touto pohledávkou zanikla započtením pohledávka exekucí proti němu vymáhaná, domáhá se výroku, že exekuce proti němu vedená jest nepřipustná. **N i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: S otázkou, zda jest příspurný postup budoucí pohledávky do vlastnictví, nemusil se soud zabývati, poněvadž v daném případě nejde o postup po rozumu § 1392 a násl. obč. zák., nýbrž o postup pohledávky do zástavy, tedy o zřízení zástavního práva na pohledávce, která teprve budoucně má vzniknouti. Útratová pohledávka žalované oproti žalobci vznikla však teprve doručením rozsudku nejvyššího soudu ze dne 11. března 1933, jímž bylo rozhodnuto, že žalobce má žalované hraditi útraty všech tří stolic v obnose 2.211 Kč 93 h. Žalovaná postoupila svému právnímu zástupci Dr. D. veškeré své útraty proti

žalobci podle vlastního tvrzení již dne 15. ledna 1928 a 31. května 1930, a uvádí dále, že tuto dohodu také oznámila žalobci v hlavním sporu. V žalobní odpovědi podané dne 18. září 1930 žalovanou ve sporu Ck 345/30 je skutečně uvedeno, že žalovaná postoupila své útraty svému právnímu zástupci Dr. D. do zástavy pro jeho účet. V době, kdy žalovaná své útraty svému právnímu zástupci Dr. D. postoupila do zástavy, tyto útraty jí proti žalobci ještě nevznikly, poněvadž spor teprve začal a výsledek sporu byl úplně neurčitý. Žalovaná neměla proto proti žalobci v té době žádné útratové pohledávky, a Dr. D. nemohl na neexistující ještě útratové pohledávce nabýti zástavního práva. Žalovaná se ovšem mohla svému právnímu zástupci Dr. D. zavázati, že mu svoji útratovou pohledávku proti žalobci do zástavy postoupí, jakmile vznikne, avšak zástavního práva mohl Dr. D. na těchto útratách nabýti teprve, až skutečně žalované vznikly, to je po doručení rozsudku nejvyššího soudu dne 11. března 1933. Mezitím však vznikla žalobci proti žalované útratová pohledávka ve výši 2.453 Kč, poněvadž žalovaná byla rozsudkem krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 27. června 1931 Ck 251/30 odsouzena žalobci útraty v uvedené výši zaplatiti. Ježto žalobci vznikla proti žalované útratová pohledávka skoro 2 roky před tím, než útratová pohledávka vznikla žalované oproti žalobci, byl žalobce oprávněn kompenzovati útraty žalované strany ve výši 2.211 Kč s útratami jemu proti žalované rozsudkem krajského soudu v Nov. Jičíně ze dne 27. června 1931 Ck 251/30 ve výši 2.453 Kč přisouzenými. Že by žalovaná byla po 11. březnu 1933, kdy jí byl rozsudek nejvyššího soudu ve sporu Ck 345/30 doručen a útratová pohledávka proti žalobci skutečně jí vznikla, Dr. D. tyto útraty postoupila, sama ani netvrdí. Žalobce byl proto ke kompensaci oprávněn a odvolání nelze proto v tomto směru přiznati důvodnosti.

Nejvyšší soud změnil k dovolání žalované rozsudky nižších soudů a žalobu zamítl.

D ů v o d y :

Je sice pravda, že nárok útratový vzniká teprve jeho právoplatným přisouzením, může však býti, třebaže nebyly útraty ještě soudem přisouzeny, předmětem právních jednání, zejména i postupu, exekučního zabavení a též smluvní zástavy, neboť jsou známy osoby, mezi nimiž vznikne, i soudní řízení, z něhož vznikne, a je zde jakési čekatelství na náhradu útrat (rozh. čís. 11583 sb. n. s.; Klang Komentář k § 1393 obč. zák. str. 298, Ehrenzweig, »Schuldverhältnisse« z r. 1928 str. 257). Jde nyní jen o to, kdy k smluvnímu zastavení útratové pohledávky žalované strany ve prospěch Dra D. platně došlo. Ke vzniku zástavního práva na movité věci jest podle § 451 obč. zák. třeba, aby věc byla zástavnímu věřiteli odevzdána. Zastavení pohledávky nelze ovšem provést hmotným odevzdáním, nýbrž jen znamením (symbolicky), jak v ustanovení § 427 obč. zák. o převodu vlastnictví k pohledávkám (»Schuldforderungen«) jest zřetelně uvedeno, a tento způsob odevzdání pohledávek platí i při zřízení práva zástavního (§ 452 obč. zák., v němž se cituje § 427 obč. zák.). Exekuční zástavní právo k pohledávkám zřizuje se podle § 294 ex. ř.

tím, že se poddlužníkovi zapoví, aby dlužníkovi zaplatil, a jest tedy míti za to, že i ke zřízení smluvního práva zástavního k pohledávce stačí, když bylo oznámeno poddlužníkovi (rozh. čís. 8891 sb. n. s.). V žalobní odpovědi podané dne 18. září 1930 žalovanou ve sporu Ck 345/30 jest ohlášeno, že žalovaná postoupila svou útratovou pohledávku svému právnímu zástupci Dr. D. do zástavy pro jeho účet, a jest tedy doručení stejnopisu oné žalobní odpovědi právním zástupcům žalobce Dr. H. a Dr. Karlu H. dne 20. září 1930 považovati ono zastavení za platně zřízené a nemůže tedy žalobce s touto zastavenou pohledávkou kompenzovati svou pohledávku, která mu proti žalované straně vznikla až teprve z rozlukového rozsudku ze dne 27. června 1931 č. j. Ck 251/30-16.

Čís. 14308.

V dražebním řízení podle § 352 ex. ř. platí osmidenní rekursní lhůta (§ 65 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 12. dubna 1935, R I 141/35.)

Rekursní soud vyhověv rekursu povinného změnil rozhodnutí prvního soudu, jímž byly stanoveny dražební podmínky v dražebním řízení podle § 352 ex. ř.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs vymáhající věřitelky.

D ů v o d y :

Dovolací rekurs, o který jde, byl podán v dražebním řízení podle § 352 ex. ř., které jest ve své podstatě řízením exekucním a pro něž platí zásadně předpisy exekucního řádu s úchytkou v § 352 ex. ř. výslovně vytčenou (rozh. čís. 2044 sb. n. s.). Z toho plyne, že předpisy exekucního řádu platí i pokud jde o opravné prostředky. Předpoklady rozhodnutí čís. 1384 sb. n. s. tu nedopadají, neboť nejde o dobrovolnou dražbu podle § 272 nesp. pat., nýbrž o dražební řízení podle § 352 ex. ř. Dovolací rekurs byl podán na poštu po uplynutí osmidenní lhůty rekursní stanovené v § 65 odst. 2 ex. ř., tudíž opožděně, a byl odmítnut podle § 526 c. ř. s. a § 78 ex. ř.

Čís. 14309.

Opatření podle § 61 j. n. může soud učiniti jen k návrhu.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1935, R I 220/35.)

Jak první soud, tak i soud rekursní uznaly, že dovolaný krajský soud je k projednání rozepře věcně n e příslušný. Prvý soud však pro věcnou nepřislusnost žalobu odmítl, kdežto druhý soud usnesení prvního soudu zrušil a nařídil mu, aby o žalobě po zákonu dále jednal a přibral na místě jednoho člena senátu odborného soudce laika.

N e j v y š š í s o u d k dovolacímu rekursu žalované obnovil usnesení prvního soudu.